

Nieuwsbrief Empese en Tondense Heide

FASE 2 | Voor geïnteresseerden

Nummer 8 - april 2023

Natuurherstel

De Empese en Tondense Heide is een weids en open gebied waar je nog restanten kunt vinden van een bijzondere vegetatie van droge en natte heide, blauwgrasland en nat schraalland afgewisseld met vennen. De waarde voor het natuurbehoud van de kwetsbare natuur op de Empese en Tondense Heide is bijzonder groot.

Provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en Natuurmonumenten realiseren samen de juiste omstandigheden waardoor de natuurlijke en afwisselende vegetatie in het Natura 2000-gebied Empese en Tondense Heide kan terugkeren. De natuurherstelmaatregelen zijn vastgelegd in het beheerplan landgoederen Brummen. Met het tegengaan van het dichtgroeien van het open gebied, het herstellen van het hydrologische systeem op basis van oude landschapsvormen en het daarmee verbeteren van het leefgebied van planten- en diersoorten zal de Empese en Tondense Heide zich verder kunnen ontwikkelen tot een prachtig natuurgebied.

Fase 2

Graag nemen we u mee in de maatregelen die we willen gaan treffen in fase 2. Tussen 2012 en 2014 zijn de eerste herstelmaatregelen uitgevoerd. Sinds oktober 2022 werken we in een ander deel van de Empese en Tondense Heide. Het leefgebied van zeldzame planten- en diersoorten wordt versterkt door de oppervlakte te vergroten en het gebied minder voedselrijk te maken. De maatregelen zijn gericht op het langer vasthouden van gebiedseigen water, het ondieper maken of dempen van beken en sloten en het afgraven van de bovenste grondlaag met decennialange bemesting.

Foto: Ecogroen

Publicatie watervergunning

Door de Waterwet worden eisen gesteld aan activiteiten in het watersysteem. Voor veel van deze activiteiten is alleen een melding voldoende. Er zijn ook activiteiten waarvoor een melding niet voldoende is, maar een vergunning moet worden aangevraagd. Deze vergunning heet de watervergunning. Het is een gebundelde vergunning voor verrichtingen van activiteiten in oppervlaktewater of met grondwater.

Het eerste deel van de watervergunning aanvraag is in het najaar van 2022 ingediend. De vergunning is inmiddels

verleend door het waterschap op 3 maart 2023. U kunt van 7 maart tot en met 18 april 2023 reageren op de ontwerp-vergunning.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website: <https://zoek.officiële bekendmakingen.nl/wsb-2023-2613.html>

De watervergunning aanvraag voor het tweede deel - het dempen van het noordelijke deel van de Veldbeek - zal in april 2023 worden ingediend.

Uitgevoerde werkzaamheden tot 1 april

De afgelopen weken zijn percelen geplagd aan de west- en oostzijde van de Veldbeek Noord en ten noorden van de Lage Steenweg. De vrijgekomen grond is vervolgens afgevoerd. Door de fosfatrijke bovenlaag van de bodem te verwijderen, krijgen zeldzame planten die van voedselarme grond houden een kans om zich hier te vestigen. Daarnaast is er een randsloot gegraven om overtollig (grond)water

vanaf de particuliere gronden langs de Hallsedijk af te kunnen voeren.

Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Tijdens het broedseizoen laten we de natuur zoveel mogelijk met rust en vinden er alleen werkzaamheden plaats die geen onrust veroorzaken voor de broedende vogels. Denk aan werkzaamheden op wandelpaden of vlak naast

wandelpaden. In overleg met de aannemer mogen een aantal werkzaamheden uitlopen tot 1 april 2023. Deze werkzaamheden vinden onder ecologische begeleiding en binnen wettelijke kaders plaats. Hierbij is het de afspraak om dagelijks te controleren op broedvogels en broedplekken. Op 1 april heeft de aannemer alle werkzaamheden stilgelegd. Vanaf half juli 2023 zullen de werkzaamheden weer worden opgestart.

Foto: Ecogroen

Nieuwe stuwen in de Zilvense Broekbeek

Twee van de drie stuwen in de Zilvense Broekbeek worden door het waterschap vervangen.

In de week van 20 maart 2023 is het waterschap gestart met het vervangen van de eerste stuw aan de westzijde van de Empese en Tondense Heide, net ten noorden van de Eerbeekse Hooilanden. Aansluitend wordt de tweede stuw ter hoogte van de Zilvense Broekweg vervangen.

Soort uitgelicht: blauwe knoop

De bloemen van de blauwe knoop zijn prachtig diepblauw van kleur en zien eruit als een soort (halve) knoop vanwege de platte bloembodem. De plant kent een lange bloeitijd: van juni tot wel in oktober. Dit is belangrijk voor insecten, omdat er in het najaar nog maar weinig bloeiende planten zijn. Insecten zijn gek op de blauwe knoop. Vlinders, wilde bijen, hommels, kevers en (zweef)vliegen komen met name op de nectar af.

Blauwe knoop groeit in natte tot vochtige voedselarme graslanden. De plant is een kenmerkende soort van blauwgraslanden die in de winter onder water staan en in de zomer oppervlakkig uitdrogen. Daarnaast groeit de soort ook in heischrale graslanden (overgangen tussen heide en grasland).

Meer weten? Kijk op www.nm.nl/natuurherstel-empe-tonden

Uitgave van Natuurmonumenten
Beheereenheid Zuid-Veluwe en IJsselvallei
Vrijenbergweg 24b | 7371 AA Loenen
E empetonden@natuurmonumenten.nl
T (055) 312 55 00

Contact
Gebiedsboswachter Ruud Wantia
E r.wantia@natuurmonumenten.nl
T (06) 82 10 69 42

Aanmelden nieuwsbrief
Meld u aan via empetonden@natuurmonumenten.nl

Afmelden nieuwsbrief
Meld u af via empetonden@natuurmonumenten.nl

Aan informatie in deze
nieuwsbrief kunnen geen
rechten worden ontleend.

